

Inhoudsopgave

1 De studie van literatuuropvattingen 11

- Inleiding 12
- 1.1 Literatuuropvatting 13
- 1.2 Poëtica 17
- 1.3 Grondleggers 21
- 1.4 Verdeeldheid 27
- 1.5 Functie en context 30
- 1.6 Literair veld 34
- 1.7 Beeldvorming 37
- 1.8 Twee ontwikkelingen 40
- 1.9 Besluit 43
 - Geraadpleegde literatuur 45

2 Romantiek 51

- Inleiding 52
- 2.1 Geschiedenis van de termen 'romantisch' en 'romantiek' 54
- 2.2 Romantiek in bredere en engere zin 56
- 2.3 Romantiek in Duitsland, Engeland en Frankrijk 58
 - 2.3.1 Belangrijkste vertegenwoordigers 58
 - 2.3.2 Poëtische opvattingen 60
 - 2.3.3 Favoriete genres 61
 - 2.3.4 Romantische thema's en motieven 62
- 2.4 Romantiek in Nederland 63
 - 2.4.1 Groepsvorming 66
 - 2.4.2 Literatuuropvattingen 72
 - 2.4.3 Favoriete genres 75
- 2.5 Besluit 88
 - Geraadpleegde literatuur 89

3 Realisme 93

Inleiding 94

- 3.1 Geschiedenis van de term 94
 - 3.1.1 Realisme als periodebegrip of als kenmerk van de kunsten 98
 - 3.1.2 Conclusie 99
- 3.2 Kenmerken van het Europees realisme 100
 - 3.2.1 Realisme in Frankrijk 101
 - 3.2.2 Realisme in Engeland 103
 - 3.2.3 Realisme in Duitsland 105
- 3.3 Realisme in Nederland: algemene situering 106
 - 3.3.1 Opvattingen over het realisme 107
 - 3.3.2 De functie van literatuur 111
 - 3.3.3 De maatschappelijke context 112
- 3.4 Realisme in Nederland: de literaire situatie 114
 - 3.4.1 De eerste generatie realisten 115
 - 3.4.2 De tweede generatie realisten 116
 - 3.4.3 Het Vlaamse realisme 120
 - 3.4.4 De genres van het realisme 120
 - 3.4.5 Buitenlandse invloeden 121
 - 3.4.6 De thematiek en techniek van het realistisch proza 122
- 3.5 Besluit 123
 - Geraadpleegde literatuur 124

4 Naturalisme 127

Inleiding 128

- 4.1 De term naturalisme 130
- 4.2 Afbakening in de tijd 132
- 4.3 Naturalisme in het buitenland 134
- 4.4 Poëtische opvattingen, genres en thema's in het buitenland 138
 - 4.4.1 Poëtische opvattingen 138
 - 4.4.2 Favoriete genres, thema's en motieven 140
- 4.5 Het naturalisme in Nederland 141
 - 4.5.1 De Haagse 'naturalisten' 142
 - 4.5.2 De Amsterdamse Tachtigers 146
 - 4.5.3 Het naturalistisch toneel en Herman Heijermans 153
- 4.6 Literaire genres, opvattingen en thema's in Nederland 155
 - Geraadpleegde literatuur 159

5 Symbolisme 163

- Inleiding 164
- 5.1 Het symbolisme als literair-historisch begrip 165
- 5.2 Geschiedenis van het Franse symbolisme 167
 - 5.2.1 Symbolisme en decadentisme 169
 - 5.2.2 Het symbolistisch manifest 171
 - 5.2.3 Poëtische opvattingen 174
 - 5.2.4 Genres 180
- 5.3 De receptie van het Franse symbolisme 181
 - 5.3.1 Tachtig en het decadentisme 184
 - 5.3.2 Transcendente overstijging 185
 - 5.3.3 Sporen van het symbolisme 186
 - 5.3.4 Vertegenwoordigers van het symbolisme 189
 - 5.3.5 Late symbolisten 193
 - 5.3.6 Een veelbetekenende discussie 196
 - 5.3.7 Genres 197
- 5.4 Besluit 197
 - Geraadpleegde literatuur 198

6 Historische avant-garde en modernisme 203

- 6.1 Geschiedenis van de begrippen 'avant-garde' en 'modernisme' 204
- 6.2 Historische avant-garde 206
 - 6.2.1 Het Italiaans futurisme 208
 - 6.2.2 Het expressionisme 209
 - 6.2.3 Het surrealisme 213
 - 6.2.4 Dada 215
 - 6.2.5 Constructivisme 218
- 6.3 Modernisme 223
 - 6.3.1 Modernisten rondom Forum 223
 - 6.3.2 Nieuwe zakelijkheid 229
 - Geraadpleegde literatuur 232

7 Postmodernisme 241

- 7.1 Het begrip 'postmodernisme' 242
- 7.2 Realisme in schijn 245
- 7.3 Experimentele poëzie 254
- 7.4 Het nieuw realisme van de jaren zestig 263
- 7.5 Experimenteel proza 272
- 7.6 Postmoderne poëzie 278
- 7.7 Postmodern proza 283
- Geraadpleegde literatuur 289

Illustratieverantwoording 299

Register 301